

Република Србија
Министарство унутрашњих послова
Сектор унутрашње контроле
05 број: 07-2-105/25 - 5
21.02.2025. године
Београд
Булевар Зорана Ђинђића 104
45, 382165

На основу члана 16. став 12. и члана 38. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Сл.гласник РС" број 120/04, 54/07, 104/2009 и 36/10 и 105/21), одлучујући о захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја Организације „Транспарентност Србија“, са седиштем у Београду, ул. Палмотићева 31, који је поднет Министарству унутрашњих послова преко Мише Бојовић, посредством електронске поште дана 31.12.2024. године и уређен дана 15.1.2025. године, Министарство унутрашњих послова, лице овлашћено за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, по овлашћењу министра 01 број: 07-2-791/24-25 од 23.12.2024. године, доноси следеће:

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја Организације „Транспарентност Србија“, из Београда, поднет преко Мише Бојовић, дана 31.12.2024. године, **КАО НЕОСНОВАН**.

Образложење

Организација „Транспарентност Србија“, са седиштем у Београду, поднела је Министарству унутрашњих послова, преко Мише Бојовић, а посредством електронске поште, дана 31.12.2024. године, захтев за остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, којим је затражила „информације и/или копије докумената на основу којих се може видети какве је повратне информације или додатне захтеве Министарство унутрашњих послова добило од Тужилаштва за организовани криминал, након што му је, како је наведено у саопштењу Министарства унутрашњих послова од 20. јануара 2021. године, доставио обавештења примљена од лица за која се основано сумња да су повезани са случајем прислушкивања председника Републике Србије, Александра Вучића и чланова његове породице, која је по налогу Тужилаштва за организовани криминал прикупила Радна група Министарства унутрашњих послова образована решењем министра унутрашњих послова, Александра Вулина.

Дописом 02/8 број: 07-2-29/25-1 од 9. јануара 2025. године, тражилац је обавештен да је потребно да уреди поднети захтев, тако што ће прецизно навести коју информацију тражи, а евентуално садржану у документима које поседује овај орган јавне власти.

С тим у вези, тражилац је посредством електронске поште, дана 15. јануара 2025. године уредио предметни захтев на тај начин што је истакао да у конкретном случају не може дати прецизнији опис информације која се тражи, јер се траже информације из докумената који нису објављени, нити је тражиоцу познато да ли такви документи уопште постоје, већ је потребно утврдити да ли је Министарство унутрашњих послова добило од Јавног тужилаштва за организовани криминал документ који садржи тражене информације, те тражиоца упознати са његовим садржајем. Додао је и да је у захтеву већ прецизно назначено о којој врсти документа је реч.

Најзад, тражилац је актом 05.5 број: 07-2-105/25 од 24.01.2025. године, достављеним дана 27. јануара 2025. године посредством електронске поште, обавештен да ће због обимности тражених информација, овлашћено лице овог органа, поступити по предметном захтеву у законском року од 40 дана, сходно члану 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Размотривши предметни захтев, Министарство унутрашњих послова је донело одлуку као у диспозитиву решења, с обзиром да је утврђено да је претпостављени интерес јавности да зна, из члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, супростављен интересу заштите вођења одговарајућег поступка из члана 9. став 1. тачка 2. и заштите акта означеног степеном тајности из члана 9. став 1. тачка 5 истог закона.

Наиме, одредбом члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење предистражног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, вођење поступка у смислу закона којим је уређена заштита конкуренције, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење, до окончања поступка.

Одредбом члана 9. став 1. тачка 5. истог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као државна, службена, пословна или друга тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом које претежу над интересом за приступ информацији.

Одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ако тражена информација може да се издвоји од осталих информација у документу којима орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, орган власти ће тражиоцу омогућити приступ делу документа који садржи само издвојену информацију и обавестиће га да остала садржина документа није доступна, у складу са законом.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацији од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена

информација лично односи, осим у случајевима из тачке 1, 2, и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције или се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације.

Одредбом члана 14. став. 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом. У контексту наведених законских одредаба, доносилац решења налази да је претежнији интерес заштите права на приватност и података о личности лица на које се информације односе од права на приступ траженим документима.

Увидом у тражена документа, утврђено је да се тражиоцу може ограничити остваривање права на приступ истим, с обзиром да би тиме било повређено право на приватност и заштиту личних података више физичких лица, која се помињу у документима, на основу којих би њихов идентитет био одређен или одредив, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја повредило право на приватност и углед лица на које се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чл. 14. Закона.

Одредбом члана 4. став 1. тачке 1. Закона о заштити података о личности („Сл. гласник РС“ бр. 87/18), прописано је, између осталог, да је податак о личности свака информација која се односи на физичко лице, а на основу које је његов идентитет одређен или одредив.

У складу са одредбама члана 5. и 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, утврђено је да Министарство унутрашњих послова поседује тражене информације, тачније тражене документе, али да је у конкретном случају, интерес јавности да зна, супростављен интересу вођења поступка и заштити података о личности и права на приватност из члана 14. Закона слободном приступу информацијама од јавног значаја и начелу злоупотребе права из члана 17. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као и да би се омогућавањем приступа траженим документима озбиљно повредили заштићени супростављени интереси. Одмеравањем претежнијег интереса утврђено је да потреба заштите супростављених интереса претеже над потребом заштите интереса јавности, односно тражиоца, те је због тога неопходно ограничити законска права ускраћивањем информација, при чему је то неопходно у складу са мерилима демократског друштва.

Такође, одредбом члана 27. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције прописано је да сва лица која извршавају послове и задатке у оквиру надлежности државних органа у сузбијању кривичних дела из члана 2. овог закона дужна су да податке и сазнања до којих дођу приликом обављања тих послова и задатака чувају као тајни податак, у складу са прописима којима се уређује тајност података.

Ставом 2. истог члана прописано је да се без одобрења јавног тужиоца не могу јавно износити подаци из предистражног поступка и истраге у поступцима за кривична дела наведена у претходном ставу.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, актом 05 број: 07-2-105/25-3 од 10. фебруара 2025. године, од Јавног тужилаштва за организовани криминал затражено је обавештење да ли би и на који начин омогућавањем приступа траженим документима могло доћи до угрожавања, ометања или отежавања даљег вођења поступка, као и да ли је могуће учинити доступним тражене документе уз издавање информација које не могу јавности, као ни подносиоцу бити доступне, ради поступања по предметном захтеву у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Поступајући по напред наведеном допису, Јавно тужилаштво за организовани криминал је актом Стр. пов. бр. 296/20 од 14. фебруара 2025. године, доставило обавештење да је предистражни поступак још увек у току, у предмету под службеном ознаком Стр. пов. бр. 296/20, који се води због постојања основа сумње да је један број лица – полицијских службеника Министарства унутрашњих послова, у саставу организоване криминалне групе био укључен у противзаконите активности везане за злоупотребу предузимања посебних доказних радњи – тајни надзор комуникације, те да су тако вршили кривична дела Удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. Кривичног законика и Злоупотреба службеног положаја из члана 359. Кривичног законика. Додато је и да би омогућавање приступа траженим документима и информацијама или њихово достављање тражиоцу информације од јавног значаја, могло да доведе до угрожавања и отежавања даљег вођења поступка пред тим тужилаштвом, те да је стога предметни захтев за приступ информацијама од јавног значаја супротан члану 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Појашњења ради, истичемо да предистражна фаза кривичног поступка није јавна управо због циља поступка, те је врло је битно да се на објективан начин у складу са утврђеним чињеничним стањем донесе јавнотужилачка одлука, без евентуалних радњи које би се могле предузети у циљу сакривања доказа, трагова или предмета кривичног дела, а који би на овај начин били јавно објављени и самим тим подложни манипулацији, што би могло да доведе да се одлука у наведеном предмету донесе противно интересу циља овог поступка.

На основу наведеног, доступност тражених докумената не може бити општег карактера, јер би њиховом доступношћу у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја повредило право на заштиту података о личности и приватност лица на које се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. овог закона.

Такође, идентитет лица над којима су се примењивале посебне доказне радње тајног надзора и снимања комуникација и тајног праћења и снимања је под ознаком тајности „строго поверљиво“, уосталом као и сама примена посебних доказних радњи, те се у сваком случају не може откривати њихов идентитет, ни по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, без обзира да ли је кривични поступак против лица покренут или не.

Сходно томе, стекли су се услови за примену одредбе члана 9. став 1. тачка 2. и тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да се подносиоцу захтева неће омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја уколико би тиме угрозило, омело или отежало спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер и правично суђење, или уколико би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, или податак добијен у поступку

заступања за чије објављивање заступани није дао одобрење, у складу са законом којим се уређује рад правобранилаштва, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

Такође, доносилац решења налази да се, у конкретном случају, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности („Сл. гласник РС“ бр. 87/18)), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што је у конкретном случају претежнији интерес заштите права на приватност у односу на интерес јавности да зна. Достављање тражених информација подразумевало би обавезу органа власти да исте учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално.

У конкретном случају, нарочито имајући у виду да се траже све информације и/или копије докумената у предмету у ком је предистражни поступак још увек у току, чињење јавно доступним тражених података би се озбиљно угрозио интерес вођења поступка, те је на основу свега наведеног, утврђено да је у овом тренутку, претежнији интерес заштите неометаног вођења поступка у односу на интерес јавности да зна, јер исто подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално, чиме би се поступило управо супротно наведеној норми.

Такође, тражени подаци односе се већином на полицијске службенике који нису дали сагласност за давање тражених података о личности, те би омогућавањем остваривања права на информацију од јавног значаја подносиоцу захтева, било повређено право полицијског службеника на заштиту података о личности, а које им гарантују напред наведене законске одредбе и Посебан колективни уговор за полицијске службенике.

Одредбом члана 42. ст. 1. и ст. 2 Посебног колективног уговора за полицијске службенике („Сл. гласник РС“ бр. 62/19, 62/20 и 81/21), прописано је да полицијски службеници имају право на заштиту података о личности као и да је послодавац у обавези да предузме одговарајуће техничке, кадровске и организационе мере у циљу заштите података о личности полицијског службеника на раду.

Дакле, чињењем доступним јавности, односно неодређеном кругу лица тражених информација, поступило би се супротно одредби члана 42. Устава РС, којом је гарантована заштита података о личности, кроз прописивање да се прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности уређују законом и забрану, под претњом кажњавања, употребе података о личности изван сврхе за коју су прикупљени, у складу са законом, осим за потребе вођења кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, на начин предвиђен законом, што конкретно није случај.

Такође, доступношћу тражених докумената као информације од јавног значаја било би повређено и право на достојанство личности и заштиту личног интегритета, а које је сваки послодавац, у овом случају Министарство унутрашњих послова, дужан да штити у односу на сваког запосленог у Министарству унутрашњих послова, како је то и предвиђено одредбом члана 12. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/2014, 13/17-одлука УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење).

Поред наведеног, а након увида у списе предмета, утврђено је да исти носе ознаку тајности документа, па је одлучено да се тражиоцу не може омогућити остваривање права на приступ траженим документима, с обзиром да би се доставом тражених документа, поступило у супротности са истим.

- С тим у вези, сва документација и материјали која је односи на предметни захтев носи ознаку степена тајности „СТРОГО ПОВЕРЉИВО“, о чему је донета Одлука о поверљивости Сектора унутрашње контроле СП број: 01-8875/20 од 18.02.2020. године. У поступку настанка документације, процењено је да захтев за прикупљање потребних обавештење Тужилаштва за организован криминал Стр.пов.бр.296/20 од 15.12.2020. године, садржи податке који се односе на сазнања о поступању полицијских службеника овог министарства приликом примене тајног надзора телефонских комуникација у оквиру више оперативних обрада те да би неовлашћени приступ, откривање, уништавање и злоупотреба података или спровођење других радњи неовлашћене обраде, могло да има штетне последице предвиђене чланом 5. ставом 1. Уредбе о ближим критеријумима за одређивање степена „ДРЖАВНА ТАЈНА“ и „СТРОГО ПОВЕРЉИВО“ („Сл. Гласник РС“ број 46/2013).

Најзад, размотрена је и примењена одредба члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те је Министарство унутрашњих послова у делу омогућило приступ траженим информацијама. Наиме, тражиоцу је достављена информација из документа која је опредељена захтевом, те је право јавности да зна и право на заштиту података о личности остварено у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из свега горе наведеног одлучено је као у диспозитиву решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана, непосредно Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Београд, ул.Булевар Краља Александра бр. 15.

Доставити:

- Миши Бојовић, Београд, Ул. Палмотићева бр. 31,
- Архиви

Овлашћено лице
Небојша Грујић
